בעזהשי"ת

קונטרס

מיר אידן אינאיינעם

ווי עס ווערט ערקלערט די שיינקייט ווען אידן האלטן זיך צוזאמען און מען איז זיך מחזק אינאיינעם מיט גרויס 'שמחה', וואס דורכדעם וועט מען זוכה זיין צו די גאולה שלימה בקרוב.

פארגעלערנט דורך

כבוד קדושת הרב הצדיק מוהרא"ש זי"ע

אצל הכנסת ספר תורה וחנוכת בית המדרש "היכל הקודש", עם סעודת שבע ברכות, ד' תצוה תשע"ג

געבויעט אויף די ווערטער פון הייליגן רבי'ן, אדונינו מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און אויף די ווערטער פון זיין תלמיד, מורינו הגאון הקדוש

רבי נתן מברסלב, זכותו יגן עלינו

און עס איז צוזאמגעשטעלט מיט פסוקים פון תורה, נביאים, כתובים, און מאמרים פון אונזערע הייליגע חכמים פון גמרא און מדרשים און הייליגן זוהר.

עס איז געברענגט געווארן צום דרוק
דורך חסידי ברסלב - נוא יארק יצ"ו

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש
וויליאמסבורג
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש
בארא פארק
4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש
קרית יואל
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש
קרית יואל
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש
בלומינגראוו
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש
מאנסי
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש
ירושלים
רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

היכל הקודש
בני ברק
רחוב ירושלים 2
052.760.5715

נדפס ע"י
קרן הדפסה
היכל הקודש
2623 State Route 52
Liberty, NY 12754
718.387.2691
www.BreslevCenter.com

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב
212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב
212.444.9169

מִיר אִידְן אִינְאֵיינֶעם

א.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אֱלִימֶלֶךְ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט (עַיֵין נוֹעַם אֱלִימֶלֶךְ בְּהַעֲלוֹתְךָ, דִּבּוּר הַמַתְחִיל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה): אַז דֶער בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים טוּט אַ נֵס פַאר אַ מֶענְטְשׁ זָאל עֶר דֶערְצֵיילְן דִי נֵס, אוּן אִין דֶעם זְכוּת וֶועט עֶר זֶעהְן נָאךְ נִיסִים. דֶערְפַאר אַז דֶער בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים הָאט מִיט מִיר גֶעטוּהן אַזַא מוֹרָא׳דִיגֶער נֵס, אוּן מִיר צוּרִיק גֶעגֶעבְּן דִי נְשָׁמָה נָאכְדֶעם וָואס עֶס אִיז שׁוֹין גֶעוֶוען ׳יְצִיאַת נְשָׁמָה׳, אַזוֹי וִוי דֶער דָאקְטֶער הָאט מִיר גֶעזָאגְט: דוּ בִּיסְט אֵיינְס פוּן אַ מִילְיָאן וָואס הָאט בַּאוִויזְן אִיבֶּערְצוּלֶעבְּן אַזַא

שְׁוֶוערֶע הַארְץ אַטַאקֶע. מוּז אִיךְ דַאנְקֶן דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים אַז אִיךְ בִּין דָא.

מִיר גֶעפוּנֶען אַז יַעֲקֹב אָבִינוּ הָאט גֶעזָאגְט פַאר יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מח, יא): **רְאֹה פָנֶיךָ לֹא פִלָּלְתִּי** – אִיךְ הָאבּ זִיךְ נִישְׁט פָארְגֶעשְׁטֶעלְט אַז אִיךְ וֶועל נָאךְ זֶעהְן דַיין פָּנִים, בִּיז דֶערְוַוייל הָאט מִיר דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעהָאלְפְן אַז אִיךְ זֶעה נָאךְ דַיינֶע קִינְדֶער אוֹיךְ. דִי זֶעלְבֶּע וֶוערְטֶער זָאג אִיךְ אוֹיךְ, וַוייל חַזַ"ל זָאגְן (סַנְהֶדְרִין יט ע"ב): תַּלְמִידִים וֶוערְן אָנְגֶערוּפְן קִינְדֶער. אוּן פַאר עֶלֶעף חֲדָשִׁים צוּרִיק, 'חוֹל הַמּוֹעֵד פֶּסַח', הָאבּ אִיךְ זִיךְ נִישְׁט פָארְגֶעשְׁטֶעלְט אַז אִיךְ וֶועל נָאךְ בִּכְלַל זַיין מִיט מֶענְטְשְׁן דָא, אוּן יֶעצְט הָאט מִיר דֶער בַּאשֶׁעפֶער גֶעהָאלְפְן אַז אִיךְ קֶען זִיצְן אִין אַ שֵׁיין בֵּית הַמִדְרָשׁ, וָואס טַייעֶרֶע יוּנְגֶעלַייט הָאבְּן אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט.

דֶער הֵיילִיגֶער **רֶבִּי נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה** זָאגְט: (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת בֵּית הַכְּנֶסֶת, הֲלָכָה א; הֲלָכָה ד, אוֹת ג) דִי טַעַם פַארְוָואס אַ שׁוּהְל וֶוערְט אָנְגֶערוּפְן 'בֵּית הַכְּנֶסֶת', וַוייל וִויבַּאלְד מֶען דַאוֶוענְט דָארְטְן, קוּמֶען זִיךְ דָארְט צַאם אַלֶע סָארְטְן אִידְן, אוּן פוּן דֶעם בַּאשְׁטֵייט דֶער מִנְיָן. אַזוֹי וִוי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הָאט

גֶעזָאגְט (דְבָרִים כט, ט): **אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם וְכוּ כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְכוּ.** אַלֶע אִידְן אִינְאֵיינֶעם פוּנֶעם גְרֶעסְטְן אוּן דֶעם חָשׁוּבְ'סְטן, בִּיזְן הָאלְץ האַקֶער אוּן דֶעם וַואסֶער טְרֶעגֶער, שְׁטֵייעֶן הַיינְט פַארְן אֵייבֶּערְשְׁטְן. דָאס זֶעלְבֶּע אִיז מִיט אַ מִנְיָן אִין אַ בֵּית הַמִדְרָשׁ, אַפִילוּ מֶען זָאל צַאמְנֶעמֶען נַיין גְרוֹיסֶע צַדִיקִים, תְּנָאִים אָדֶער אֲמוֹרָאִים, קֶען מֶען נִישְׁט זָאגְן קַיין קְדוּשָׁה, בָּרְכוּ, אָבֶּער דִי רֶגַע אַז מֶען בְּרֶענְגְט אַרַיין אַ צֶענְטְן פוּן גַאס, זָאל עֶר זַיין סַיי וֶוער, קֶען מֶען שׁוֹין זָאגְן קַדִישׁ וְכוּ'. זֶעהְט מֶען פוּן דֶעם דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן אַ בֵּית הַמִדְרָשׁ, וָואס דָאס נֶעמְט צוּזַאם יֶעדְן, אוּן אִין דֶעם זְכוּת וֶועט מֶען זוֹכֶה זַיין צוּ דִי גְאוּלָה.

דָאס גֶעפוּנֶען מִיר אִין פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית מט א), **יַעֲקֹב** אָבִינוּ רוּפְט צַאם זַיינֶע קִינְדֶער, אוּן עֶר זָאגְט זֵיי: **הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם** וְגוֹ'. זָאגְט רַשִׁ"י: עֶר הָאט זֵיי גֶעוָואלְט אוֹיסְזָאגְן דֶעם קֵץ – וֶוען עֶס וֶועט זַיין דֶער סוֹף פוּן גָלוּת, אָבֶּער דִי שְׁכִינָה הָאט זִיךְ אָפְּגֶעטוּהְן פוּן אִים, הָאט עֶר זֵיי אָנְגֶעהוֹיבְּן זָאגְן אַנְדֶערֶע זַאכְן. פְּרֶעגְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי **נָתָן זִכְרוֹנוֹ לִבְרָכָה** (לִקוּטֵי הֲלָכוֹת, אֲבֵידָה וּמְצִיאָה הֲלָכָה ג, אוֹת יא;

פְּרִיָה וּרְבִיָה הֲלָכָה ה, אוֹת ד; תַּעֲנִית הֲלָכָה ד, אוֹת יג): **אוֹיבּ אַזוֹי** פַאְרוָואס שְׁטֵייט עֶס אוּמְזִינְסְט אִין דִי תּוֹרָה?! נָאר אִין דִי וֶוערְטֶער אַלֵיין הָאט עֶר זֵיי שׁוֹין מְרַמֵז גֶעוֶוען וִוי אַזוֹי מֶען וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ דִי גְאוּלָה: **הִקָבְצוּ וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב** וְגוֹ'. אוֹיבּ אִידְן וֶועלְן זִיךְ צַאמְנֶעמֶען אוּן הֶערְן וָואס דֶער טַאטֶע אוּן דֶער זֵיידֶע זָאגְן, אוּן נִישְׁט אַוֶועק גֵיין פוּן דִי מְסוֹרָה פוּן אוּנְזֶערֶע עֶלְטֶערְן אוּן אוּר-עֶלְטֶערְן, דוּרְךְ דֶעם וֶועט זַיין דִי גְאוּלָה, אוּן מֶען וֶועט אוֹיסְגֶעלֵייזְט וֶוערְן.

דָאס אִיז דִי גַאנְצֶע זַאךְ פוּן אַ **בֵּית הַכְּנֶסֶת** וואוּ מֶען קוּמְט זִיךְ צַאם, וָואס אַזוֹי דֶערְהַאלְט מֶען זִיךְ בַּיי אִידִישְׁקֵייט. דֶערְפַאר זָאגְן חַזַ"ל (בְּרָכוֹת ח ע"א): וֶוען רֶבִּי יוֹחָנָן הָאט גֶעהֶערְט אַז עֶס אִיז דָא אַלְטֶע אִידְן אִין בָּבֶל, הָאט עֶר זִיךְ זֵייעֶר גֶעוואוּנְדֶערְט, עֶס שְׁטֵייט דָאךְ אִין דִי תּוֹרָה (דְבָרִים יא, כא): **לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם** וְגוֹ' - מֶען וֶועט לַאנְג לֶעבְּן **'עַל הָאֲדָמָה'** - נָאר אִין **'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל'**. אוּן וִוי אַזוֹי קֶען זַיין אַז אִין **'חוּץ לָאָרֶץ'** לֶעבְּט מֶען לַאנְג?! אָבֶּער וֶוען עֶר הָאט גֶעהֶערְט אַז צוּפְרִי אוּן בַּיינַאכְט קוּמְט מֶען זִיךְ צַאם אִין דִי **בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת וּבָתֵּי מִדְרָשׁוֹת** [שׁוּהְלְן],

הָאט עֶר גֶעזָאגְט: דָאס הָאט זֵיי גֶעהָאלְפְן אַז זֵיי לֶעבְן לַאנְג.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן סא): וואוּ אִידְן קוּמֶען זִיךְ צַאם, אַפִילוּ אִין חוּץ לָאָרֶץ, בַּאקוּמְט דָארְט דִי לוּפְט, דִי קְדוּשָׁה פוּן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וַוייל דוּרְכְדֶעם וָואס מֶען דַאוֶוענְט אוּן מֶען לֶערְנְט דָארְט, צִיהְט מֶען אַהִין דִי שְׁכִינָה, מְמֵילָא וֶוערְט דָארְט אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. דֶער הֵיילִיגֶער 'צֶמַח צֶדֶק' זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאט אַמָאל גֶעזָאגְט פַאר אַ חָסִיד וָואס הָאט זֵייעֶר גֶעוָואלְט פָארְן אוֹיף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל: מַאךְ דָא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל!

דֶער הֵיילִיגֶער סַאטְמַארֶער רֶבִּי זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, טַייטְשְׁט מִיט דֶעם (עַיֵין הַגָדָה שֶׁל פֶּסַח מַהֲרַ"י טַ"ב): דָאס וָואס מֶען זָאגְט אִין דִי הַגָדָה: הַשַׁתָּא הָכָא יֶעצְט ווִיבַּאלְד מִיר זֶענֶען נָאךְ אִין גָלוּת, אִיז דָא אִין חוּץ לָאָרֶץ פַארְהַאן דִי קְדוּשָׁה פוּן 'אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל', נָאר אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער וֶועט הֶעלְפְן מֶען וֶועט זוֹכֶה זַיין צוּ דִי אֱמֶתְ'ע גְאוּלָה, דֶעמָאלְטְס: לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל, וֶועט מֶען שׁוֹין זַיין מַמָּשׁ אִין אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

דֶער הֵיילִיגֶער גְרוֹיסֶער מַגִיד פוּן מֶעזְרִיטְש זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאט נָאכְגֶעזָאגְט פוּן זַיין רֶבִּי'ן דֶער 'אוֹר שִׁבְעַת הַיָמִים' בַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָדוֹשׁ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ: דָארְט וואוּ צֶען אִידְן קוּמֶען זִיךְ צַאם, אוּן זֵיי זִיצְן בְּאַחְדוּת מִיט אֵיין מַחְשָׁבָה, אַפִילוּ זֵיי רֶעדְן נִישְׁט גָארְנִישְׁט, הָאט דָאס אַזַא מוֹרָא'דִיגְן כֹּחַ, אַז אַפִילוּ דֶער מַלְאָךְ מִיכָאֵל וָואס אִיז מְלַמֵד זְכוּת אוֹיף דִי אִידְן, קֶען אוֹיךְ נִישְׁט צוּקוּמֶען דָארְט, פוּן דֶעם גְרוֹיסְן לֶעכְטִיגְקֵייט וָואס קוּמְט אַרוֹיס פוּן דָארְט. כָּל שֶׁכֵּן אַז צֶען אִידְן קוּמֶען זִיךְ צַאם, אוּן מֶען דַאוֶוענְט צוּזַאמֶען, מֶען לֶערְנְט צוּזַאמֶען, אוּן מֶען אִיז זִיךְ מְחַזֵק אִינְאֵיינֶעם, אִיז אַוַודַאי אַז מֶען אִיז דָארְט מַמְשִׁיךְ דִי שְׁכִינָה. אַזוֹי וִוי חַזַ"ל זָאגְן (סַנְהֶדְרִין ל"ט ע"א): **כָּל בֵּיהּ עֲשָׂרָה שְׁכִנְתָּא שַׁרְיָא.**

וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אִיז אַוֶועק גֶעפָארְן פוּן דִי שְׁטָאט בְּרֶסְלֶב אוֹיף אוּמַאן, כְּדֵי נִסְתַּלֵק צוּ וֶוערְן דָארְטְן, הָאט עֶר גֶעהַאלְטְן דִי הַאנְט אוֹיף דִי מְזוּזָה, אוּן זִיךְ אָנְגֶערוּפְן פַאר אוּנְזֶערֶע לַייט: אוֹיב וֶועט אִיר זִיךְ

צַאמְקוּמֶען אוּן זִיךְ הַאלְטְן צוּזַאמֶען, וֶועט אִיר מִיר נָאךְ קֶענֶען מַמְשִׁיךְ זַיין צוּ אַייךְ.

בָּרוּךְ הַשֵּׁם, מֶען הַאלְט שׁוֹין הַיינְט מֶער פוּן צְוֵויי הוּנְדֶערְט יָאר, פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּינְ׳ס פְּטִירָה, אוּן עֶס בּוֹיעֶט זִיךְ אַלְץ נָאךְ אַ בֵּית הַמִדְרָשׁ אוּן נָאךְ אַ בֵּית הַמִדְרָשׁ, וָואס דוּרְכְדֶעם אִיז מֶען מַמְשִׁיךְ דֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן, וַוייל אִין אַ פְּלַאץ וואוּ מֶען רֶעדְט פוּנֶעם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן אִיז דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי דָארְט.

מִיט דֶעם קֶען מֶען טַייטְשְׁן דֶעם פָּסוּק (דְבָרִים לא, א): וַיֵלֶךְ מֹשֶׁה, אַפִילוּ וֶוען מֹשֶׁה אִיז אַוֶועק פוּן דֶער וֶועלְט, דָאךְ אָבֶּער: וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל, זַיינֶע דִיבּוּרִים אִיז גֶעבְּלִיבְּן צְוִוישְׁן אִידִישֶׁע קִינְדֶער, וַוייל אִידְן לֶערְנֶען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה פוּן מֹשֶׁה רַבֵּינוּ.

ב.

דָאס אִיז גֶעוֶוען דִי גַאנְצֶע נֵס פוּן פּוּרִים, נָאכְדֶעם וָואס ׳הָמָן הָרָשָׁע׳ [וָואס שְׁטַאמְט פוּן עֲמָלֵק, אַן אֵיינִיקְל פוּן עֵשָׂיו, וָואס דֶער שַׂר פוּן עֵשָׂיו אִיז דֶער סַמֶ״ךְ מֶ״ם] הָאט

נָאר גֶעוָואלְט אָפְּטֵיילְן צְווִישְׁן אִידְן, אוּן עֶר הָאט גֶעזָאגְט (אֶסְתֵּר ג, ח): **יֶשְׁנוֹ עַם אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד** – אִידְן זֶענֶען צוּקְרִיגְט אוּן צוּשְׁפְּלִיטֶערְט. וָואס דָאס אִיז דֶער גַאנְצֶער אַרְבֶּעט פוּנֶעם סַמֶ"ךְ מֶ"ם יִמַח שְׁמוֹ, עֶס זָאל נִישְׁט זַיין קַיין אַחְדוּת צְווִישְׁן אִידְן, וֶועגְן דֶעם אִיז זַיין נָאמֶען סַמֶ"ךְ מֶ"ם, ס׳ אִיז זֶעכְצִיג, מ׳ אִיז פֶערְצִיג, אַז אֵיינֶער זָאל זִיךְ הַאלְטְן מֶער פוּנֶעם אַנְדֶערְן. אוּן דֶער רָשָׁע הָאט גֶעוָוארְפְן גוֹרָל, אוּן עֶס אִיז אוֹיסְגֶעקוּמֶען אוֹיף חוֹדֶשׁ אֲדָר, עֶר הָאט דֶעמָאלְטְס גֶעוָואלְט חַס וְשָׁלוֹם בַּייקוּמֶען דִי אִידְן, הָאט דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעזָאגְט (עַיֵּין מְגִילָּה יג ע"ב): **דוּ רָשָׁע! דִי אִידְן הָאבְּן שׁוֹין גֶעבְּרֶענְגְט זֵייעֶרֶע שְׁקָלִים נָאךְ פַּאר דַיינֶע שְׁקָלִים**. וַוייל מִיט דִי 'מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל' וָואס אִידְן בְּרֶענְגְן, וַוייזְן זֵיי, אַז אֵיין אִיד אַלֵיין אִיז נָאר אַ הַאלְבֶּע זַאךְ, אוּן עֶר מוּז הָאבְּן אַ צְוֵוייטְן אִיד אוֹיךְ (עַיֵּין אַלְשֵׁי"ךְ הַקָּדוֹשׁ פַּרְשַׁת כִּי תִשָּׂא), וָואס דוּרְכְדֶעם מֶעקְט מֶען אוֹיס עֲמָלֵק, וָואס עֶר אִיז שְׁטֶענְדִיג מְקַטְרֵג אוּן זָאגְט: אִידְן קֶענֶען זִיךְ נִישְׁט פַארְגֶלַייכְן אִינְאֵיינֶעם, אוּן זֶענֶען שְׁטֶענְדִיג זֶעכְצִיג אוֹיף

פֶּערְצִיג. וֶועגְן דֶעם גֶעבְּן מִיר אַ מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל, צוּ וַוייזְן פּוּנְקְט פַאְרְקֶערְט, אִידְן הָאבְּן זִיךְ יָא לִיבּ.

דֶער הֵיילִיגֶער בַּארְדִיטְשׁוּבֶער רָב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ זָאגְט (קְדוּשַּׁת לֵוִי פַּרְשַׁת וַיֵּצֵא, דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וַיִּרָא): דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער גֶעט שְׁטֶענְדִיג אַ שֶׁפַע פוּן אַלֶעס גוּטְס פַאר יֶעדְן אִיד, (וְעַיֵּין גַּם לִיקוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק א, סִימָן לו), נָאר מִיר קֶענֶען עֶס נִישְׁט מְקַבֵּל זַיין, וַוייל אִידְן קוּמֶען זִיךְ נִישְׁט צַאם, וֶועגְן דֶעם אִיז דָא אַ שְׁטֵיין וָואס פַארְשְׁטָאפְּט דִי בְּרוּנֶעם וָואס פְלִיסְט פוּן דָארְט 'שֶׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה', אָבֶער וֶוען אִידְן קוּמֶען זִיךְ צַאם, וֶוערְט אַ מוֹרָא'דִיגֶער שִׂמְחָה, אוּן מֶען קֶען אָנְטְרִינְקֶען אִידִישֶׁע קִינְדֶער מִיט אַלֶע גוּטֶע הַשְׁפָּעוֹת.

צַדִיקִים זָאגְן: וֶוען צְוֵויי אִידְן קוּמֶען זִיךְ צַאם, קוּמְט אַרוֹיס דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטֶענְס נָאמֶען: יְיָ, [וָואס אֵיין י' וַוייזְט אוֹיף דִי עֶרְשְׁטֶע אוֹת פוּנֶעם שֵׁם 'י-ה-ו-ה', דֶער צְוֵוייטֶער י' וַוייזְט אוֹיף דִי לֶעצְטֶער אוֹת פוּנֶעם שֵׁם 'א-ד-נ-י']. דָאס אִיז דִי מַעֲלָה אַז מֶען אִיז מְחַנֵךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם נָאךְ אַ בֵּית הַמִדְרָשׁ לְתִפְאֶרֶת וּלְתְהִלָּה.

ג.

דָאס אִיז אוֹיךְ דֶער עִנְיָן וָואס מֶען זֶעהְט בַּיים שְׁרַייבְּן אַ סֵפֶר תּוֹרָה, אַזוֹי וִוי דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי זָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ״ן סִימָן צא): אַ סְגוּלָה צוּ ׳הַתְמָדָה׳ - מֶען זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ לֶערְנֶען פְלַייסִיג דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה אִיז, מֶען זָאל נִישְׁט רֶעדְן אוֹיף קַיין שוּם אִיד, וַוייל עֶס אִיז דָא אִין דִי תּוֹרָה זֶעקְס הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְט אוֹתִיוֹת, אַקֶעגְן דִי זֶעקְס הוּנְדֶערְט טוֹיזֶענְט הוֹיפְּט נְשָׁמוֹת וָואס עֶס אִיז דָא בַּיי אִידְן, קוּמְט אוֹיס, אוֹיבּ מֶען רֶעדְט חַס וְשָׁלוֹם אוֹיף אַ אִיד, מַאכְט מֶען מִיט דֶעם פָּסוּל דִי סֵפֶר תּוֹרָה, וַוייל עֶס פֶּעלְט שוֹין אֵיין אוֹת, פוּן דֶעם אִיד אוֹיף וֶועם מֶען הָאט גֶערֶעדְט, אוּן דִי תּוֹרָה אִיז צוּגֶעגְלִיכְן צוּ אַ כַּלָה, אוּן אוֹיבּ מֶען טְרֶעפְט עֶפֶּעס אַ פֶּעלֶער אִין דִי כַּלָה אִיז שוֹין דִי לִיבְּשַׁאפְט נִישְׁט אַזוֹי שְׁטַארְק, דִי זֶעלְבֶּע זַאךְ אַז מֶען רֶעדְט אַקֶעגְן אַ אִיד, אוּן עֶס אִיז דָא אַ פֶּעלֶער אִין דִי תּוֹרָה, פַּארְשְׁטֵייט זִיךְ אַלֵיין אַז מֶען הָאט שוֹין נִישְׁט אַזוֹי לִיבּ צוּ לֶערְנֶען דִי תּוֹרָה.

פָּשׁוּט קֶען מֶען דָאס אוֹיךְ פַארְשְׁטֵיין, וַוייל אַז מֶען רֶעדְט נִישְׁט אוֹיף קֵיינֶעם הָאט מֶען צַייט צוּ לֶערְנֶען, אוּן מֶען אִיז נִישְׁט פַארְנוּמֶען צוּ בַּארֶעדְן אַן אַנְדֶערְן.

עֶס אִיז דָא אַ הֲלָכָה בַּיי אַ סֵפֶר תּוֹרָה אַז דִי אוֹתִיוֹת דַארְפְן זַיין 'מוּקָף גְוִיל' – אַרוּמְגֶענוּמֶען מִיט פַּארְמֶעט פוּן אַלֶע זַייטְן, אוּן אֵיין אוֹת טָאר נִישְׁט אָנְרִירְן דֶעם אַנְדֶערְן אוֹת, אוּן טָאמֶער רִירְט עֶס יָא אָן אִיז עֶס פָּסוּל. פוּן דֶעם קֶען מֶען זִיךְ אַרוֹיס לֶערְנֶען, אַז אֵיין אִיד טָאר זִיךְ נִישְׁט מְבַלְבֵּל זַיין פוּן אַ צְוֵוייטְן, נָאר יֶעדֶער מֶענְטְשׁ דַארְף וִויסְן, אַז אִין אִים אִיז תָּלוּי אַלֶע עוֹלָמוֹת אוּן אַלֶע תִּיקוּנִים (עַיין לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת, נִזְקֵי שְׁכֵנִים, הֲלָכָה א; וַהֲלָכָה ה.)

ד.

דָאס גֶעפוּנֶען מִיר אִין דִי וָואכֶעדִיגֶע סִדְרָה (תְּצַוֶּה), אַז אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וָואס עֶר אִיז גֶעוֶוען דֶער מְקוֹר פוּן אַהֲבָה אוּן שָׁלוֹם, הָאט אָנְגֶעטוּהְן אוֹיף זַיין הַארְץ דִי חוֹשֶׁן, וָואס הָאט גֶעהַאט צְוֶועלֶעף שְׁטֵיינֶער פוּן אַלֶע קָאלִירְן, אַקֶעגְן אַלֶע צְוֶועלֶעף שְׁבָטִים, וָואס דָאס אִיז גַאנְץ כְּלַל יִשְׂרָאֵל, אוּן דָאס הָאט עֶר שְׁטֶענְדִיג גֶעטְרָאגְן בַּיים הַארְץ, וַוייל

עֶס אִיז אִים גֶעגַאנְגֶען אִין לֶעבְּן, אַז עֶס זָאל שָׁלוֹם צְוִוישְׁן אִידְן, אוּן מֶען זָאל הָאבְּן **שְׁלוֹם בַּיִת**, אַזוֹי וְוִי חֲזַ״ל זָאגְן (אָבוֹת דְּרַבִּי נָתָן פֶּרֶק יב, אוֹת ד): עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען צֶענְדְלִיגֶער טוֹיזֶענְטֶער קִינְדֶערְלֶעךְ וָואס הָאבְּן גֶעהֵייסְן 'אַהֲרֹן', נָאךְ אַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וַוייל עֶר הָאט שָׁלוֹם גֶעמַאכְט צְוִוישְׁן פָּארְפֶּעלְקֶער וָואס הָאבְּן זִיךְ גֶעהַאלְטְן בַּיים צוּשֵׁיידְן רַחֲמָנָא לִצְלָן, אוּן אַהֲרֹן הָאט זִיךְ אַרַיינְגֶעלֵייגְט מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת עֶס זָאל זַיין דָארְט שָׁלוֹם, מְמֵילָא נָאכְדֶעם וֶוען דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהָאלְפְן, זֵיי זֶענֶען נִפְקַד גֶעוָוארְן אוּן גֶעהַאט אַ קִינְד, הָאט מֶען אַ נָאמֶען גֶעגֶעבְּן נָאךְ אַהֲרֹן. [פוּן דָא אִיז דֶער מְקוֹר אַז מֶען גֶעט אַ נָאמֶען פוּן אַ רֶבִּי'ן אַפִילוּ וֶוען עֶר לֶעבְּט נָאךְ (וְעַיֵּין מַסֶּכֶת שַׁבָּת קל״ד ע״א)].

נָאכְדֶעם גֶעפוּנֶען מִיר אַז אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הָאט גֶעהַאט אוֹיף בֵּיידֶע אַקְסְלֶען דֵיימַאנְד שְׁטֵיינֶער, אִין דֶעם שְׁטֵיין פוּן אֵיין אַקְסֶעל אִיז גֶעוֶוען אַרַיינְגֶעקְרִיצְט דִי נֶעמֶען פוּן זֶעקְס שְׁבָטִים, אוּן אוֹיף דִי אַנְדֶערֶע אַקְסֶעל דִי נֶעמֶען פוּן דִי אִיבֶּערִיגֶע זֶעקְס שְׁבָטִים. דַארְף מֶען פַארְשְׁטֵיין אַז עֶר

הָאט שׁוֹין גֶעהַאט אִינֶעם חוּשֶׁן, וָואס אִיז גֶעלִיגְן אוֹיפְן הַארְץ, אַלֶע צְוֶועלֶעף שְׁבָטִים, פַּארְוָואס הָאט עֶר נָאךְ גֶעדַארְפְט הָאבְּן זֵייעֶרע נֶעמֶען אוֹיךְ אוֹיף דִי אַקְסְלֶען?! נָאכְמֶער אִיז שְׁוֶוער, פַּארְוָואס דָא הָאט מֶען שׁוֹין אָפְּגֶעטֵיילְט זֶעקְס אוֹיף אֵיין אַקְסְל, אוּן זֶעקְס אוֹיף דִי אַנְדֶערֶע אַקְסְל!?

נָאר ווִי בַּאקַאנְט אִיז שְׁטֶענְדִיג דָא בַּיי יֶעדֶע זַאךְ יְמִין אוּן שְׂמֹאל - דִי וָואס צִיהֶען צוּ רֶעכְטְס, אוּן דִי וָואס צִיהֶען צוּ לִינְקְס, וָואס דִי צְוֵויי פַּארְטְרָאגְן זִיךְ נִישְׁט, אַזוֹי ווִי חַזַ"ל זָאגְן (סוֹטָה מ"ז ע"א): **שְׂמֹאל דוֹחֶה וְיָמִין מְקָרֶבֶת.** אָבֶּער דֶער צַדִיק וָואס אִיז אַזוֹי ווִי אַ כֹּהֵן מוּז דָאךְ יֶעדְן הָאבְּן, אוּן עֶר טְרָאגְט אַלֶע אִידְן אִינְאֵיינֶעם אוֹיף זַיין הַארְץ, דֶערְפַאר הָאט אַהֲרֹן הַכֹּהֵן גֶעמוּזְט טְרָאגְן זֶעקְס אוֹיף דִי רֶעכְטֶע אַקְסְל, אוּן זֶעקְס אוֹיף דִי לִינְקֶע אַקְסְל, ווַייל דֶער צַדִיק דַארְף יֶעדְן שְׁלֶעפְּן אוֹיף זַיין וֶועג.

אוּן אַזוֹי וֶועט אוֹיךְ זַיין בַּיי דִי גְאוּלָה שְׁלֵימָה בְּקָרוֹב, וֶוען **'אַבְרָהָם אָבִינוּ'** וֶועט אַהֵיים רוּפְן זַיין זוּהְן **יִשְׁמָעֵאל**, אַז עֶר זָאל זִיךְ שׁוֹין אָפְּלָאזְן פוּן זַיינֶע נַארִישְׁקֵייטְן אוּן

גְלוֹיבּוּנְגֶען, אַזוֹי אוֹיךְ 'יִצְחָק' וֶועט צוּרִיק אַהֵיים רוּפְן עֵשָׂיו, וֶועט 'יַעֲקֹב אָבִינוּ' הָאבְּן דִי שְׁוֶועסְטֶע עֲבוֹדָה צַאמְצוּנֶעמֶען דִי אַלֶע צְוֶועלֶעף שְׁטֵיינֶער אוּן דָאס מַאכְן פַאר אֵיין שְׁטֵיין, דָאס הֵייסְט, צַאם צוּנֶעמֶען כְּלַל יִשְׂרָאֵל אוּן אַלֶע צְוֶועלֶעף 'נִסְחָאוֹת הַתְּפִלָּה', אוּן דָאס מַאכְן פַאר אֵיינְס, דָאס אִיז דִי שְׁוֶועסְטֶע זַאךְ, [בָּרוּךְ הַשֵּׁם, בַּיי מִיר דַאוֶוענֶען אַלֶע סָארְטְן אִידְן מִיט אַלֶע סָארְטְן נוּסְחָאוֹת אִין אֵיין בֵּית הַמִדְרָשׁ], אוּן 'דָוִד הַמֶלֶךְ' וֶועט אִינְגַאנְצְן אוֹיסְמֶעקְן דֶעם עֲמָלֵק. אוּן דָאס זָאגְן מִיר יֶעדְן טָאג בַּיים דַאוֶוענֶען: לְתַקֵן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַי וְכוּ' לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ וְכוּ'. מִיר בֶּעטְן דֶעם בַּאשֶׁעפֶער: יֶעדֶער זָאל שׁוֹין אַוֶועקְוַוארְפְן זַיינֶע שְׁטוּתִים אוּן נַארִישְׁקֵייטְן אוּן אָנֶערְקֶענֶען דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים. חוּץ עֲמָלֵק וָואס עֶר אִיז אֵיין שְׁטִיק שְׁלֶעכְטֶס וֶועט מוּזְן אִינְגַאנְצְן אָפְּגֶעשְׁנִיטְן וֶוערְן.

דָאס הָאט אֶסְתֵּר הַמַלְכָּה [וָואס דָאס גֵייט אַרוֹיף אוֹיף דִי שְׁכִינָה], גֶע'טַעֲנָה'ט צוּ מָרְדְכַי הַצַדִיק (אֶסְתֵּר ד, טז): לֵךְ כְּנוֹס אֶת כָּל הַיְהוּדִים, עֶר זָאל צַאמְנֶעמֶען אַלֶע אִידְן.

דוּרְכְדֶעם וָואס עֶר וֶועט אַזוֹי אַרַיינְבְּרֶענְגְעֶן דִי אֶמוּנָה אִינֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, מְמֵילָא אַז יֶעדֶער וויל נָאר דֶעם בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים, אִיז שׁוֹין דָא פְּלַאץ פַאר יֶעדְן אֵיינֶעם.

אוּן אַזוֹי וֶועט זַיין אִין בֵּית הַמִּקְדָשׁ: עֶס וֶועט זַיין אַזַא ׳הַשְׁרָאַת הַשְׁכִינָה׳ אַז מֶען וֶועט פַארְגֶעסְן פוּן אַלֶע זַייטִיגֶע זַאכְן, מְמֵילָא וֶועט יֶעדֶער קֶענֶען זַיין דָארְט, מֶען וֶועט שׁוֹין פַארְגֶעסְן: אִיךְ בִּין אַזַא חָסִיד! אִיךְ בִּין אַ לִיטְוִוישֶׁער! אַ סְפַרְדִי׳שֶׁער! וְכוּ׳ וְכוּ׳, אַזוֹי וִוי דֶער מִשְׁנָה זָאגְט (אָבוֹת ה, ה): **מֵעוֹלָם לֹא אָמַר אָדָם צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם.** וַוייל וִויבַּאלְד מֶען וֶועט דָארְט שְׁפִּירְן אַזוֹי אָפֶען דִי שְׁכִינָה, וֶועט שׁוֹין זַיין גֶענוּג פְּלַאץ פַאר יֶעדְן סָארְט אִיד, אַזוֹי וִוי דֶער מִשְׁנָה זָאגְט אוֹיךְ (שָׁם): **עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים.**

ה.

דָאס אִיז אוֹיךְ דֶער עִנְיָן פוּן אַ **שֶׁבַע בְּרָכוֹת** וָואס מִיר הָאבְּן יֶעצְט בָּרוּךְ הַשֵּׁם, וַוייל דֶער תַּכְלִית פוּן חֲתוּנָה הָאבְּן אִיז, אַז מֶען זָאל לֶעבְּן צוּזַאמֶען, אַזוֹי וִוי עֶס שְׁטֵייט

אִין פָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, כד): **עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיָה לְבָשָׂר אֶחָד.** וָואס לִכְאוֹרָה אִיז שְׁוֶוער, עֶס אִיז דָאךְ דָא אַ 'מִצְוֹת עֲשֵׂה' (שְׁמוֹת כ, יב): **כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ** – אַ מֶענְטְשׁ דַארְף מְכַבֵּד זַיין, זַיין טַאטֶע אוּן מַאמֶע; וָואס דִי מִצְוָה גֵייט אָן אַגַאנְץ לֶעבְּן, אַפִילוּ נָאךְ דִי חֲתוּנָה, אוּן ווִי אַזוֹי זָאגְט דִי תּוֹרָה דָא אַז מֶען זָאל אָפְּלָאזְן דִי טַאטֶע מַאמֶע אוּן זִיךְ בַּאהֶעפְטְן צוּ דִי וַוייבּ!?

נָאר דֶער פְּשַׁט אִיז, ווִיבַּאלְד דִי טַאטֶע מַאמֶע הָאבְּן זִיךְ גֶעפְּלָאגְט מִיט דִי קִינְדֶער זַייט זֵיי זֶענֶען גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן, בִּיז נָאךְ אַסַאךְ מִיה אוּן פְּלָאג פוּן אַלֶע יָארְן הָאבְּן זֵיי עֶנְדְלִיךְ דֶערְלֶעבְּט חֲתוּנָה צוּ מַאכְן דִי קִינְדֶער, ווִילְן טַאטֶע מַאמֶע יֶעצְט זֶעהְן אַבִּיסְל נַחַת פוּן זֵיי, דֶערְפַאר אַוַודַאי טָאר מֶען נִישְׁט אָפְּלָאזְן דִי עֶלְטֶערְן, נָאר מֶען דַארְף זֵיי זֵייעֶר מְכַבֵּד זַיין, אוּן יֶעדְן טָאג אָנְרוּפְן, אַפִילוּ צוּ רֶעדְן נָאר אֵיין וָוארְט: טַאטֶע וָואס מַאכְסְטוּ? מַאמֶע וָואס מַאכְסְטוּ? [אַ אִינְגֶערְמַאן קֶען רֶעדְן אוֹיף זַיין סֶעלְפָאוֹן מִיט אַ חַבֶר שְׁטוּתִים מִיט נַארִישְׁקֵייטְן שָׁעָה'ן לַאנְג, אוּן מִיט דִי טַאטֶע מַאמֶע פַארְגֶעסְט עֶר אִינְגַאנְצְן צוּ

רֶעדְן, כָּאטְשׁ אֵיינְמָאל אַ טָאג], אָבֶּער דִי תּוֹרָה וִויל אוּנְז לֶערְנֶען מִיט דֶעם אַן עֵצָה, אַז אוֹיבּ עֶס גֵייט עֶפֶּעס נִישְׁט גוּט אִין שְׁטוּבּ, וָואס דָאס קֶען זִיךְ אָפְּט מַאכְן, בִּפְרַט אִין אָנְהֵייבּ נָאךְ דִי חֲתוּנָה, זָאל מֶען קֵיינְמָאל נִישְׁט אַרַיינְמִישְׁן דִי עֶלְטֶערְן, נָאר עֶנְדֶערְשׁ זִיךְ אַלֵיינְס צְוִוישְׁן זִיךְ אוֹיסְגְלַייכְן, אוּן אַז מֶען קֶען נִישְׁט אַלֵיינְס זָאל מֶען גֵיין צוּ אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק, [וָואס הָאט נִישְׁט קַיין שׁוּם אִינְטֶערֶעסֶע, נָאר צוּ מַאכְן שָׁלוֹם בַּיִת], וָואס עֶר וֶועט אוֹיסְלֶערְנֶען וִוי אַזוֹי מֶען דַארְף פִירְן אַ שְׁטוּבּ, אוּן אַז מֶען דַארְף זַיין אַ וַתְּרָן וְכוּ׳, אוּן אַזוֹי וֶועט עֶר אַרַיינְבְּרֶענְגֶען דִי שְׁכִינָה אִין שְׁטוּבּ אוּן עֶס וֶועט זַיין דָארְט שָׁלוֹם בַּיִת.

ו.

דָאס אִיז אוֹיךְ דִי גְרוֹיסְקֵייט פוּן יוֹם טוֹב פּוּרִים וָואס דָאס אִיז דֶער גְרֶעסְטֶער יוֹם טוֹב, אַזוֹי וִוי חֲזַ״ל זָאגְן (מִדְרָשׁ מִשְׁלֵי ט, ב): **כָּל הַמּוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטֵלִין וִימֵי הַפּוּרִים לֹא יִהְיוּ נִבְטָלִים לְעוֹלָם** - אַלֶע יָמִים טוֹבִים וֶועלְן בָּטֵל וֶוערְן, אוֹיסֶער דֶער יוֹם טוֹב פּוּרִים וֶועט קֵיינְמָאל נִישְׁט בָּטֵל וֶוערְן; אִיז בַּאווּאוּסְט דִי קַשְׁיָא, מִיר וֵוייסְן דָאךְ אַז דִי

תּוֹרָה וֶועט נִישְׁט גֶעטוֹישְׁט וֶוערְן אַפִילוּ אֵיין טְרָאפּ, אוֹיב אַזוֹי וָואס הֵייסְט אַז עֶס וֶועט בָּטֵל וֶוערְן אַלֶע יָמִים טוֹבִים!?

נָאר פּוּרִים קוּמְט אַרָאפּ אַזַא מִין אָפֶענֶע לֶעכְטִיגְקֵייט אוּן אַזַא מִין שִׂמְחָה, בִּיז עֶס גֵייט אַרוֹיס פוּן אַלֶע גְרֶענִיצְן (עַיֵין פְּרִי עֵץ חַיִים, שַׁעַר הַפּוּרִים, פֶּרֶק ה), אַזוֹי וִוי מֶען זֶעהְט אַז אַ מֶענְטְש שֶׁעמְט זִיךְ גָארְנִישְׁט צוּ טַאנְצְן וואו עֶר גֶעפוּנְט זִיךְ נָאר, וֶועגְן דֶעם וֶועט דִי לֶעכְטִיגְקֵייט אוּן שִׂמְחָה פוּן אַלֶע יָמִים טוֹבִים, בָּטֵל וֶוערְן צוּ דִי פְרֵיילִיכְקַייט פוּן דִי יוֹם טוֹב פּוּרִים. אוּן אוֹיךְ הָאט מֶען פּוּרִים נָאכְאַמָאל מְקַבֵּל גֶעוֶוען דִי תּוֹרָה פוּן דָאסְנַיי, פוּן גְרוֹיס לִיבְשַׁאפְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, וֶועגְן דֶעם קֶען מֶען פּוּרִים פּוֹעֵלְ'ן מוֹרָא'דִיגֶע זַאכְן.

אִין דִי צַייט וֶוען דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אֶלְעָזָר רוֹקֵחַ, בַּעַל 'מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ' זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאט גֶעווּאוֹינְט אִין אַמְסְטֶערְדַאם [הָאלַאנְד], הָאבְּן דִי וִויסֶענְשַׁאפְטְלֶער אוּן פָּארְשֶׁערְס גֶעזָאגְט: זֵיי זֶעהֶען אַז דִי גַאנְצֶע לַאנְד אִיז אִין אַ סַכָּנָה, וַוייל עֶס אִיז דָא בִּילְיָאנֶען בִּילְיָאנֶען וֶוערֶעם אִין

דֶער עֶרְד, [מֶען הָאט דָאס גֶעקֶענְט זֶעהְן מִיט אַ פַארְגְרֶעסֶערוּנְג גְלָאז], וָואס דָאס וֶועט פַארְנִיכְטְן דִי גַאנְצֶע עֶרְד, אוּן דִי גַאנְצֶע לַאנְד וֶועט אַיינְפַאלְן, וִויבַּאלְד עֶס אִיז אוֹיף אַ אִינְזְל אִינְמִיטְן וַואסֶער, אוּן זֵיי הָאבְּן שׁוֹין פְּרוּבִּירְט אַלֶע עֵצוֹת אָבֶּער עֶס הָאט גָארְנִישְׁט גֶעהָאלְפְּן. דֶער הָאלַאנְדִישֶׁער קֵיסֶר הָאט אַיינְגֶעזֶעהְן אַז עֶס אִיז דָא אִין אַמְסְטֶערְדַאם אַ גְרוֹיסֶער צַדִיק, דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי אֶלְעָזָר רוֹקֵחַ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאט עֶר זִיךְ גֶעוָואנְדְן צוּ אִים, אָבֶּער עֶר הָאט אִים עֶטְלִיכֶע מָאל אָפְּגֶעשְׁטוּפְּט אוּן גֶעזָאגְט: נִישְׁט יֶעצְט. עֶנְדְלִיךְ הָאט עֶר אָנְגֶעגֶעבְּן פַארְן קֵיסֶר אַ גֶעוִויסְן טָאג [וָואס אִיז אוֹיסְגֶעפַאלְן בַּיי דִי אִידְן דֶעם יוֹם טוֹב פּוּרִים], וָואס דֶעמָאלְטְס וֶועט עֶר דָאס אוֹיס׳פּוֹעֶלְ׳ן בַּיים בּוֹרֵא כָּל עוֹלָמִים.

דֶער קֵיסֶר אִיז גֶעוֶוען מוֹרָא׳דִיג נַייגֶערִיג וָואס דֶער צַדִיק גֵייט טוּהְן אִין דֶעם טָאג, [וַוייל אַפִּילוּ דִי גוֹיִם הָאבְּן גֶעהַאט דֶעמָאלְטְס ׳אֱמוּנַת חֲכָמִים׳], הָאבְּן זֵיי גֶעזֶעהְן וִוי עֶר הָאט צַאמְגֶענוּמֶען אַסַאךְ אִידְן, אוּן גֶעמַאכְט אַ גְרוֹיסֶע סְעוּדָה וואוּ מֶען הָאט גֶעגֶעסְן אוּן גֶעטְרִינְקֶען אוּן

גֶעזִינְגֶען און גֶעטַאנְצְן מִיט אַזַא מוֹרָא׳דִיגֶע שִׂמְחָה אַז דֶער קֵיסֶר הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט צוּ זִיךְ קוּמֶען צוּקוּקֶענְדִיג דֶעם בִּילְד, און בִּשְׁעַת דִי מוֹרָא׳דִיגֶע טֶענְץ און שִׂמְחָה אִיז גֶעוָוארְן שְׁטֶערְקֶער און שְׁטֶערְקֶער, בַּאמֶערְקְן זֵיי צוּ זֵייעֶר גְרוֹיס וואוּנְדֶער וִוי עֶס גֵייעֶן אַרוֹיס אָן אַ צָאל וֶוערֶעם פון דֶער עֶרְד, און זֵיי גֵייעֶן גְלַייךְ אִין יַם אַרַיין. און אַזוֹי אִיז מֶען נִיצוֹל גֶעוָוארְן פון דִי סַכָּנָה.

נָאכְדֶעם הָאט דֶער קֵיסָר גֶעלָאזְט אוֹיסְגִיסְן אַ מַטְבֵּעַ מִיט דִי צוּרָה פוּנֶעם הֵיילִיגְן ׳מַעֲשֶׂה רוֹקֵחַ׳ זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, לְכָבוֹד דֶעם גְרוֹיסְן נֵס וָואס עֶר הָאט גֶעטוּהְן מִיטְן גַאנְצְן לַאנְד, [דִי מַטְבֵּעַ אִיז נָאךְ דָא, אִין דִי גָאר אַלְטֶע בִּיבְּלִיָאטֶעקְן (וְעַיֵּין שׁוּ״ת שְׁאִילַת יַעֲבֵ״ץ סִימָן קע, אוֹדוֹת זֶה)], זֶעהְט מֶען אַז פּוּרִים אִיז אַ טָאג פון נִיסִים, וַוייל וֶוען אִידְן טַאנְצְן און פְרֵייעֶן זִיךְ, זֶעהְט מֶען אָפֶּענֶע נִיסִים.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי מָרְדְכָי׳לֶע נַאדְבוּרְנֶער זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ, הָאט גֶעזָאגְט אוֹיף דֶער עֶלְטֶער: וֶוען אִיךְ וָואלְט גֶעווּאוּסְט אִין דִי יוּנְגֶע יָארְן וָואס מֶען קֶען אוֹיפְטוּהְן פּוּרִים נָאר פון פְרֵיילִיךְ מַאכְן נָאךְ אַ אִיד, וָואלְט אִיךְ

אַוֶועק גֶעלֵייגְט אַלֶע מַיינֶע עֲבוֹדוֹת פוּן דֶעם טָאג, אוּן נָאר מְשַׂמֵחַ גֶעוֶועזְן אִידְן.

עֶס אִיז גֶעוֶועזְן אַ אִיד פוּן אוּנְזֶערֶע לַייט עֶר הָאט גֶעוואוֹינְט אִין אַ דֶערְפְל לֶעבְן דִי שְׁטָאט טֶעפְּלִיק, עֶר פְלֶעגְט אַלְץ קוּמֶען צוּ רֶבִּי מֵאִיר פוּן טֶעפְּלִיק זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ וָואס עֶר הָאט אִים מְקַרֵב גֶעוֶועזְן צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי׳ן.

דֶער אִיד הָאט נֶעבֶעךְ גֶעהַאט אַן עֶלְטֶערֶע פַארְזֶעסֶענֶעם טָאכְטֶער אִין שְׁטוּב, [אַמָאל אַז מֶען הָאט נִישְׁט גֶעהַאט גֶענוּג גֶעלְט פַאר נַדָן, אִיז גֶעוֶועזְן זֵייעֶר בִּיטֶער], וֶוען עֶס אִיז גֶעקוּמֶען פּוּרִים נָאכְמִיטָאג אוּן מֶען אִיז זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען אִין בֵּית הַמִדְרָשׁ צוּ אַ סְעוּדָה לִכְבוֹד פּוּרִים, אוּן אַלֶע אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ הָאבְן גֶעטַאנְצְן אוּן זִיךְ גֶעפְרֵיידְט, בַּאמֶערְקְט רֶבִּי מֵאִיר וִוי דֶער אִיד זִיצְט אִין דֶער זַייט אִינְגַאנְצְן צוּבְרָאכְן אוּן טַאנְצְט נִישְׁט מִיט, כַאפְּט עֶר אִים אָן אוּן עֶר שְׁלֶעפְּט אִים אַרַיין מִיט גֶעוַואלְד אִינֶעם רִינְג, [אַזוֹי וִוי דֶער סֵדֶר אִיז אַז אֵיינֶער אִיז פְרֵיילִיךְ אוּן טַאנְצְט קֶען עֶר נִישְׁט זֶעהְן וִוי אַ אִיד זִיצְט אִין דֶער זַייט צוּבְרָאכְן], רוּפְט זִיךְ דֶער אִיד אָן: וָואס זָאל אִיךְ

טוּהְן! אִיךְ הָאבּ דָאךְ אַ 'צְבִיָה' אוֹיפְן קָאפּ! עֶנְטְפֶערְט אִים רֶבִּי מֵאִיר: אוּן אַז עֶס אִיז דִיר אַזוֹי שְׁלֶעכְט, הָאסְטוּ דִיר גֶעטְרָאפְן אַן עֵצָה צוּ זַיין צוּבְּרָאכְן אוּן מָרָה שְׁחוֹרָה'דִיג?! אוּנְז הָאט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי גֶעלֶערְנְט, אַז עֶס אִיז שׁוֹין זֵייעֶר שְׁלֶעכְט, שְׁרַייט מֶען אָט אַזוֹי (תְּהִלִּים כה, יז): צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ, מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי! אוּן אַזוֹי כַאפְּט עֶר אִים אָן מִיט גֶעוַואלְד, אוּן עֶר הֵייבְּט זִיךְ אָן צוּ דְרֵייעֶן אוּן טַאנְצְן מִיט אִים, אוּן יֶעדֶע מָאל שְׁרַייט עֶר: אַז עֶס אִיז שׁוֹין זֵייעֶר שְׁלֶעכְט שְׁרַייט מֶען אָט אַזוֹי: צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ, מִמְּצוּקוֹתַי הוֹצִיאֵנִי! אוּן דֶער אִיד שְׁרַייט נָאךְ אִים מִיט, מִיט אַלֶע כּוֹחוֹת דֶעם פָּסוּק.

אַ קוּרְצֶע צַייט נָאךְ פּוּרִים, אִיז אֵיינֶער פוּן אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ דוּרְךְ גֶעפָארְן דֶעם דֶערְפְל אוּן עֶר הָאט שׁוֹין גֶעמוּזְט בְּלַייבְּן דָארְט אוֹיף שַׁבָּת, אוּן עֶר אִיז אַיינְגֶעשְׁטַאנֶען בַּיי דֶעם אִיד, אוּן דִי טָאכְטֶער הָאט אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט דִי עֶסְן אוּן אִים בַּאדִינְט, פְּרֶעגְט אִים דֶער גַאסְט: וֶוער אִיז דָאס מֵיידְל? זָאגְט עֶר: דָאס אִיז מַיין עֶלְטְסְטֶע טָאכְטֶער, זָאגְט יֶענֶער: אִיךְ הָאבּ אוֹיךְ אַן

עֶלְטֶערֶער זוּהְן, אֶפְשָׁר זֶענֶען מִיר זִיךְ מְשַׁדֵּךְ? בְּקִיצוּר, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט גֶעהָאלְפְן אַז עֶס אִיז בָּרוּךְ הַשֵּׁם גְלַייךְ גֶעוָוארְן דֶער שִׁידוּךְ.

זֶעהְט מֶען פוּן דֶעם וָואס שִׂמְחַת פּוּרִים קֶען בְּרֶענְגֶען וֶוען מֶען הַאלְט זִיךְ צוּזַאמֶען, אוּן מֶען אִיז זִיךְ אִינְאֵיינֶעם מְשַׂמֵּחַ.

חַזַ"ל זָאגְן (מְגִילָה כ"ט ע"א): הַיינְטִיגֶע צַייטְן זֶענֶען אַלֶע שׁוּהְלְן אוּן בָּתֵּי מִדְרָשִׁים אַ מִקְדָּשׁ מְעַט. אַזוֹי אוֹיךְ זָאגְן חַזַ"ל (שָׁם): אַלֶע בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת אוּן בָּתֵּי מִדְרָשׁוֹת וֶועלְן אַרוֹיף גֵיין אוֹיף אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. קוּמְט אוֹיס אַז יֶעצְט אִיז דָא דֶער בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אוּן דֶער תַּכְלִית אִיז אַז אִידְן זָאלְן זִיךְ הַאלְטְן צוּזַאמֶען, דֶערְפַאר אַז עֶס וֶוערְט נִתְרַבֶּה בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת אוּן בָּתֵּי מִדְרָשׁוֹת אִיז עֶס אַ מוֹרָא'דִיגֶער זְכוּת. בָּרוּךְ הַשֵּׁם, אַכְשָׁר דָרָא, הַיינְט אִיז שׁוֹין דָא אוֹיף יֶעדֶער גַאס עֶטְלִיכֶער בָּתֵּי מִדְרָשִׁים אוּן מִקְוָואוֹת, אוֹיךְ אִיז שׁוֹין דָא מִנְיָנִים פוּן וָתִיקִין בִּיז גָאר שְׁפֶּעט בַּיינַאכְט.

דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן אַז מֶען זָאל שׁוֹין זוֹכֶה זַיין צוּזַאמֶען מְקַבֵּל צוּ זַיין פְּנֵי מָשִׁיחַ צִדְקֵינוּ מִיט דִי גְרֶעסְטֶע שִׂמְחָה, אוּן מֶען זָאל שׁוֹין זֶעהְן בְּהִתְגַלוּת הַשְּׁכִינָה, וּבְבִנְיַן בֵּית הַמִקְדָשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן.

~ תַּם וְנִשְׁלַם שֶׁבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם ~

הספר
הקדוש הזה
נדפס לטובת נשמת בעל מחבר
של הספר הזה מאור עינינו,
חיות נפשינו, עטרת ראשינו, כבוד
קדושת מרן הגה"ק רבי
אליעזר שלמה
בן רבי
מנחם זאב
זצוקללה"ה
נלב"ע י"ד שבט תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

בס"ד
בשורה טובה
ומשמחת!
שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך
צו אייער
טיר
אויף די פאסט
די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים
עצתו
אמונה
הערליכע בריוו, שאלות
ותשובות אין אלע אקטועלע
נושאים אין טאג טעגליכן לעבן,
געשריבן דורכ'ן ראש ישיבה
הרה"ג ר'
יואל רוטה
שליט"א
היכל הקודש
רופט אדער טעקסט
קרן הדפסה היכל הקודש
718-387-2691
אדער שיקט א אימעיל צו: subscribe@kerenhadfusa.org
חיזוק
צום טיר
goodpointmediainc@gmail.com